

EFESIOS

Efeso huaknopoe'eritaj Pabloa o'manigmadoya'uyate.

*Efeso huaknopoe'eritaj Pabloa
o'manigmadoya'uyate.*

¹ Do Pablo ijje. Jesucristoen kamanbatia'pakike'po Diosa o'pakpo me'ta'mona'uyne. Opu domey Jesucristotaj huaknopoe'eri mo'ene. Diosen mo'ene. Opu domey Efeso huakka' jak huae'eritaj on'nigmadoya'ne. ² Oro'omeyen Apag Dios, Jesucristo Huairiere opudomeytaj daka' mogkika'po mo'nopo'noeyike'.

*Cristotaj moknopoika'nok Diosa nogda nogda
daka' mogkika'ne.*

³ Dios Jesucristo Huairien Apag 'urua'nanada o'ika'. Oro'omeya mo'da'ika'. Cristotaj oknopoenok Diosa kurudya' oro'omeyen huanopo'taj daka' mogkika'ne. Mo'nopo'yarea'ika'ne, mo'nopo'noeya'ika'ne kenpa'ti mo'noeanhuahuika'apone. ⁴ A'nennada huadari kuruderetaj Diosa kahued o'epoed aratbut Jesucristotaj o'noknopoeapo Diosa o'nopoepo oro'omeytaj mo'baktie'ea'uyate. Oro' kenpa'da Diosen a'eaya'po kentayo'da men'nigpeike'po kenpa'ti oro'omey huadaknopo'da a'eaya'po Diosa oro'omeytaj mo'baktie'ea'uyate. ⁵ Oro'omeytaj diga'da di'nada mo'epo, do'huedsi'po o'neapo konig do'huedsi'po oro'omeytaj ijbae'apoy Diosa

o'nopoe'uyate. Kenda Diosa a'kaya'po hua'ensi'poda Jesucristoa kamanigbueye'po o'ta'mona'uyate. Diosa o'pakpo o'ka'uyate. ⁶ Oro' Diosen huadi'da Huasi'potaj huaknopoe'eritaj Diosa di'nanada mo'epo boe'uynok "Dios 'urunanada o'ika'," o'huaa'ika'ne. ⁷ Diosa di'nada mo'epo oro'taj a'manopo'yareaya'po oro'omeyen dakhuea' e'ka' a'bakkahueaya'po hua'ensi'poda mo'nigbueya'uyate. Ke'nen mimi mo'nigmimihua'uyate. Ken konig Diosa di'nada mo'epo dakhuea' e'ka' mo'nopo'yarea'uyne. Oro'omeyen dakhuea' e'ka' bokkahuea'uyne. ⁸ Diosa di'nanada mo'epo huakka' mo'matinepahui'po oro'omeytaj mo'manopoea'uyne. Nogiti nogiti mo'manopoea'ika'ne. ⁹ Oro'omeytaj dakhuea' e'ka' a'manopo'yareaya'po a'bakkahueaya'po do'hued Huasi'po ijta'mona'apoy Diosa kenda soatayo' o'nopoe'uyate. Kenda Diosa e'ka'ta' o'pakpo o'nopoe'uyate. Kenda mo'nopoea'uyne. ¹⁰ Kenda Diosa e'ka'ta' o'pakpo o'nopoe'uyate. Nogok kenme'noe Diosa o'pakpo aya'tada o'bakupopaka'apo. Aya'tada kurudyo huae'eritaj aya'tada huadariyo huae'eritaj o'bakupopaka'apo. Cristoere ka'nike'po o'bakupopaka'apo. Aya'enda huairi Cristo o'eapo. Cristotaj aya'ada on'nigpeika'apo. ¹¹ Diosa o'pakpo a'nennada oro'omey huaknopoe'eritaj mo'baktie'ea'uyate. Katepi' Diosen Huasi'poa o'bae'aponig oro'omeya Cristotaj huaknopoe'eriakon o'baeapone. Aya'da huadakda o'e Diosa o'nopoe'po kenda o'pakpo o'kika'. ¹² Konigepo oro' judio aratbut

huakkuruda Cristotaj oknopoede'uy 'urua'da o'noepo 'urua'da o'kika'nok aratbut oro'taj bo'tiahuaypo Dios 'uruda o'e, on'huaa'ika'apo. ¹³Jesucristoen buttida hua'a nopo'yarea'dik hua'a opudomeykon mo'pedepo moknopoe'uyne. Kenpa'ti Diosensi'po o'ey Diosen Nokirega daka' mo'nopoea'uyne. "Do'hued Nokireg on'yokapone." A'nennada Diosa oa'uyate. ¹⁴Diosen Nokirega oro'omeytaj mo'nopo'toepo Diosere durugnanada o'eapone 'urunanada Diosa mogkika'apone Diosen Nokirega mo'nopoea'ika'ne. Kenoka' aya'da Diosen aratbut e'manopo'koreade'te Diosa kenda mo'nigkika'apone. Kenda Diosen Nokirega oro'omeytaj daka' mo'nopoea'ika'ne. "Dios 'urua'da o'e. Dios huairitone' o'e." Aya'ada on'huaa'ika'apo.

"Huaknopoe'eritaj daka' e'ka' yamanopoea', Dios." Pabla o'mationa'pakuyate.

¹⁵ Jesús Huairitaj moknopoika'uy kenpa'ti Diosen aratbuttaj aya'tada di' mo'ika'nok on'tipeika'po ¹⁶ Diostaj okkahuehue'da dakiti kirigayo' ijika'po opudomeytaj ijmanigtiona'pakikay. ¹⁷ Dios Jesucristo Huairien Apagtaj ijmanigtiona'pakikay. Ken 'urua'nanada Apag Diostaj ijmanigtiona'pakikay. Jesucristotaj 'urua'da kanoknopoike' kenpa'ti Cristoen e'manmadika' kanoknopoike' Diosa kamanopoe'po kenpa' ijtiona'pakikay. Diosen Huasi'po Jesucristotaj nogiti nogiti kanoknopenke' kenpa'ti Diostaj nogiti nogiti kanoknopenkike'. Opudtehuapa'

ijtiona'pakikay. ¹⁸ Kurudya' kenda Diosa on'nigka'apone, Diosa mona'uyne. Opudomey daka' kanoknopoike', ijtiona'paki. Opudomey Diosen mo'enok Diosa dakhuea' e'ka' mo'nopo'yarea'po kenpa'ti Jesús 'urua'da o'edenig 'urua'da bo'kika'apone kenpa'ti kenere kurudyo durugda mo'noeahuahuika'apone. Kenda kanoknopoike' on'nigtiona'pakika'ne. ¹⁹ Diosnayo teynanada o'ika'. Kentaj oknopoika'nok oro'omeytaj teynanada bo'teypakika'ne. Oro'omey teyda o'edepo Diostaj nigpeika'dik o'eapone huadakda kika'dik o'eapone. Kenpa' kanoknopoike'po ijtiona'pakikay. Ken teynanada Diosa o'ka'uyatenig aratbuttaj o'batiahuay'ea'uy. ²⁰ Diosa teynanada o'epo kubarakya' Cristotaj o'noyhuada'po kurudyo o'tobehuikuyate. Ke'nen huada'kopen o'huada'uyate. Kente Cristotaj aya'ada nigpeika'dik o'neapo. ²¹ Kurudyo Cristo huakkuruda huae'eri huairi kenpa'ti huadariyo huakkurueri huairi o'e. Aya'ada gobierno huairi Cristotaj nigpeika'dik o'nika'apo. Oy nigpeika'dik o'ne. Nogokkon nigpeika'dik o'neapo. ²² Aya'da Diosa o'ka'uyatenig aya'ada Cristotaj nigpeika'dik o'ne. Aya'ada kuruderia aya'ada huadariaeria Cristotaj nigpeika'dik o'ne. Apag Diosa oa'uyate. Konig huaso'a huanopo'taj o'nigpeika', Cristo aya' huaknope'erien huanopo' o'enok aya'ada Cristotaj nigpeika'dik o'ne. Diosa oa'uyate. ²³ Aya' huaknope'eria konig Cristoenso' o'ne. Cristo oro'omeytaj mo'manopo'toika'nok oro'omey huaknope'eri aya'ada Cristoen nogtida huaso' o'ene. Cristo aya'bayoda o'ika'po aya'tada daka'

o'matoika'.

2

Dios di' mo'epo oro'omeytaj mo'nopo'korea'ne.

¹ Dios Cristoere mo'nopo'korea'po mo'nopo'noea'uyne. A'nenda Diostaj nigpeikahue' mo'ika'uyne. Dakhuea' bo'kika'uyne. Diostaj e'bueyonig mo'ika'uyne.

² Kenpa'da dakhuea' bo'kika'po Diostaj nigpeehue'da mo'ika'uyne. Konig noga ogkika'nig opudomey konigti bo'kika'uyne. Konig noga on'nopoika'nig konigti mo'nopoika'uyne. Toto' huairitaj mo'nigpeika'uyne. Toto' kurudyo huae'eri o'epo nama'da aya'tada o'mana'ika'po Diostaj nigpeehue' huaika'eritaj o'mana'ika'.

³ Oro'omey judío huae'eri judío ehue' huae'eriere a'nenda Diostaj nigpeehue' o'ika'uyne. Ken oro'en huaso'a katepi' o'eretpakpo o'kika'uyne. Katepi' oro'en huanopo' o'pakpo, katepi' oro'ada o'pakpo, dakhueapi' o'pakpo kenda o'kika'uyne. Konigti nogomeytaj Diosa castiga ogka'dik o'maeapo kenpa'ti Diosa oro'omeytaj castiga ogka'dik mo'eayentnig'a. ⁴⁻⁵ Diosnayo huakka'da mo'tinepahui'po oro'omey Diostaj nigpeehue' e'ika'te ken konig Diostaj noehue' o'epo Diostehuapa' konig e'bueyonig o'mauyne kenoka' Diosa mo'tinepahui'po huakka'da di' moe'uyne. Diosa di' mo'epo Cristo e'bueyde'te kubarakya' mo'nignoyhuada'uyate. Oro'omeytakon mo'noea'uyne. Diosa di' mo'epo kenpa'ti o'pakpo opudomeyen dakhuea' e'ka' bokkahuea'uyne kenpa'ti mo'noea'uyne

kenpa'ti mo'nopo'korea'uyne. ⁶ Kenpa'ti Cristotaj moknopoenok Diosa mo'noea'ne. Huaboa'da Diostaj o'nigpei'ka'po Cristoere Diostaj o'noika'ne. Cristoere kurudyo o'noika'ne. Cristoere 'uruda o'ika'ne kenpa'ti durugda o'ika'ne. ⁷ Jesucristotaj mo'nigta'mona'uyne Diosa oro'omeytaj huakka'da di' mo'maepo oro'omeytaj mo'noea'uyne. Huakka' mo'tinepahui'po mo'noea'uyne. Ken nogok aya'tada a'manopoikaya'po Diosa kenda mo'nigka'uyne. ⁸ Oro'omey dakhuea' huaka'eritaj Diosa mo'tinepahui'po di' mo'epo mo'nopo'korea'uyne. Oro'omey Cristotaj o'nopo'korea'po oknopoenok Diosa dakhuea' e'ka' mo'nopo'yarea'uyne. Huata'da dakhuea' e'ka' nopo'yareahue'dikda o'ika'ne. Diosa katetehue' dakhuea' e'ka' mo'nopo'yarea'uyne. ⁹ Oro' huadaka'da o'nigkika'nok oro'omeytaj Diosa nopo'yareahue'dik mo'ika'apone. "Urua'da ijkika'nok Diosa me'nopo'yarea'ne." Oro'omeya ahue'dik o'ene. ¹⁰ Oro'omey huaknopoe'eritaj Diosa 'urua'da mo'nopo'ka'uyne. Huadakanada kan'nopoi'ke'po huadakda hua'a kan'batia'pakike'po, huadakda kan'kike'po, Diostaj kan'nigpei'ke'po, nogomeytaj di' kan'maike'po Diosa a'nennada o'pakpo 'urua'da mo'nopo'ka'uyne. Cristo Jesústaj oknopoenok Diosa 'urua'da mo'nopoea'ika'ne.

Cristotaj moknopoenok Cristoa mo'manopo'noeya'ne. Diostaj mo'manoeya'uyne.

¹¹ Opu'domey judío aratbut ehue' mo'ika'uy. Judío aratbut huabokerekensi'dak o'noktegi'ka'.

Judío aratbuttaj huaktegeri on'bahuaa'ika'. Opudomey okteghue' huae'eri bo'huaa'ika'ne. Kenda okkahuehue' yanika'. ¹² A'nenda Cristotaj oknopoehue' mo'ika'uyne. Cristoere ehue' mo'ika'uyne. Diosen aratbut ehue' mo'ika'uyne. Israel aratbut ehue'da mo'ika'uyne. Israel aratbutyo'da Diosen aratbut o'nika'uy. Israel aratbuttaj 'urua'da ijmanigkika'apoy Diosa o'mana'uyate. Opudomey kenda nopoehue' mo'ika'uyne. Diosa nopo'korea'dik kenpa'ti Diosere nounhuahuika'dik o'ey oknopoehue' mo'ika'uyne. In huadariyo mo'noika'nig'a Diostaj oknopoehue' mo'ika'uyne. ¹³ A'nen Diostaj konig bidteda e'uonig mo'ika'uyne. Oynayo Jesucristotaj moknopoe'epo Diosen aratbut mo'ika'ne. Cristo mo'nigbuey'uynok judío aratbutere Diosen aratbut mo'edene. ¹⁴ Oro' judío aratbuttaj kenpa'ti judío ehue' aratbuttaj mo'manoeynoey'uyne Cristoa. A'nen huayahuaya o'bahuadiayika'uy. Konig taka' o'ika'uy. Jesucristoa mo'manoeya'depo nogaratbuttida bo'ka'uyate. ¹⁵ Jesús cruzte o'manigbueypo Moisésenba' e'nigpeika' o'dakea'uyate. O'manigbueypo nogtida huaboa' aratbuta' o'ka'uyate. Judío aratbut nog aratbut e'eada nogtida huabo aratbuta' o'ka'uyate. Ken konig o'ka'po judío nog aratbuttakon o'manoeya'uyate. ¹⁶ Ken Cristo cruzte mo'nigbuey'uynok judío aratbut judío aratbut ehue' e'huae'taj huayahuaya e'bahuadiayika'tada Jesús a kenpa'da o'mabatika'uyate, kenpa'ti o'manoeya'uyate. Diostehuapakon o'manoeya'uyate. Kenpa'ti

botta' aratbut ee'tada konig nogtida aratbut o'ka'uyate.

17 Cristo o'tiakdepo, Diostaj yanoknopoe_{po} yan'nopo'noey', Cristoa o'mana'ika'uyate. Judío aratbut ehue' huae'eritaj o'mana'ika'uyate. Kenpa'ti judío aratbuttaj konigti o'mana'ika'uyate. 18 Cristoa mo'nigbuey'uyatenok Apag Diostaj huahua'dik o'ika'ne. Oro' aya'ada judío kenpa'ti judío ehue' huae'eri Apag Diostaj huahua'dik o'ika'ne. Diosen Nokirega bo'tihuapokika'nok Diostaj huahua'dik o'ika'ne. 19 Konigepo opudomey judío ehue' huae'eri konig nog aratbutenbayo huae'eri ehue' mo'ika'ne. Diosen aratbutere opudomeykon Diosenbayo huae'eri mo'epo Diosen aratbut mo'ika'ne. 20 Opudomey Jesucristotaj huaknopoe'eri konig huaboro' jakonig mo'ika'ne. Jesús en huamanbatia'pakeri kenpa'ti Diosen huamanbatia'pakeri opudomeytaj monmadikika'po konig jak huaka'erionig one'uy. Kenpa'ti Jesucristotaj moknopoe_{po} Jesucristo konig huidtone'teonig aya' huaboro' jaktone'onig daka' o'huadika'. 21 Cristotaj moknopoe_{po} konig jak hueypa nogtaj nogtaj daka' on'tinukuika'nig konig onteteyo' moknopoe_{po} konig jak Diosa o'dakea'depo konig Diosen jak mo'epo konig onpapayo' Diosenyo'da nogiti nogiti o'kika'ne. 22 Ken opudomeykon Jesucristotaj moknopoi_{ka}'po nog huaknopoe'eri_{ere} moknopoi_{ka}'ne Diosen Nokirega mo'nopo'toika'nok konig Diosen jak mo'ika'ne.

3

Nog aratbuttada Jesucristoen huadak hua'a kamanbatia'pakike'po Pablotaj Diosa

o'ta'mona'uyate.

¹ Konigepo do Pabloa opudomeytehuapa' on'nigtiona'pakika'ne. Jesucristotaj ijnigpeika'po kenpa'ti opudomey judío ehue' huae'eritaj Jesucristoen huadak hua'a o'nonbatia'pakika'nok konigepo huabakuda' jakyo ijjeunhuahuikay. ² Opu²tehuapa' Jesucristoen huadak hua'a kamanmadikike'po Diosa mo'tinepahui'po o'ta'mona'uy. Kenda mo'nopoene ijnopoey. ³ Jesucristotaj eknokot soatayo' Diosayo'da o'nopoika'uyate. Kenda Diosa do'takon me'nopo³ea'uyne. Kenda suhuigda on'nigmadoya'uyne. ⁴ Cristotaj konig iregiregte eknopo⁴e' ijnopoey. In beroba' o'nigmadoya'nok opudomey bo'tiahuaydepo mo'nokotapet. ⁵⁻⁶ Nog aratbut a'nenda Diosen aratbut ehue' e'eada oyda nog aratbut huaknopo⁵⁻⁶e'eri Diosen aratbut o'ne. Judío aratbutere konig nogtida aratbut o'nika'. Kenda judíomeytaj ijka'apoy Diosa oa'uyatenig konigti nog aratbut huaknopo⁵⁻⁶e'eritaj o'manigka'apo. Jesucristoen huadak hua'a on'pe⁵⁻⁶edepo o'noknopo⁵⁻⁶e. A'nenda kenda nopo⁵⁻⁶ehue' o'nika'uyate. Oynayo Jesucristoen huadakda huata'moneritaj kenpa'ti huamanbatia'pakeritaj Diosen Nokirega o'manopo⁵⁻⁶ea'ika'uyate.

⁷ Doda huadakda ijkika'nok Diosa ta'monahue' me'uyne. Diosa o'pakpo Cristoen huadak hua'a kamanbatia'pakike'po Diosa teyda o'epo

me'ta'mona'uyne. ⁸ Nog huaknopoe'eriata huadaknada o'nepo huadaknada ogkika'nig donayo dakhuea'da e'kika'tada Diosa me'tinepahui'po bekkahuea'po nog aratbuttaj Cristoen huadak hua'a kamanbatia'pakike'po me'tamona'uyne. ⁹ Diosa ijka'apoy o'nopoe'uynigda kenda Diosa a'nennada aya'da o'ka'uyate. Judío ehue' huaje'eri aratbut Cristotaj o'noknopoeapo kenpa'ti judío ehue' huaje'eri aratbuttaj Diosa o'manopo'korea'apo. Kenda Diosa a'nennada soatayo' o'nopoika'uyate. Kenda aratbuttaj kamanopoike'po Diosa do'taj bee'uyne. ¹⁰ Judío ehue' huaje'eri aratbut judío aratbutere Jesucristotaj o'noknopoeapo konig nogaratbuttida o'nika'. Kenda Kuruderi Huairi kenpa'ti Kuruderi Huata'mona'eria kan'nopoe'po kenpa'ti Diosa 'urua'da o'nopoeapo kenpa'da huadaknada o'kika' kan'nopoe'po, aya'ada Jesucristotaj huaknopoe'eria kenda o'manopoea'dene. ¹¹ Dios kenda e'ka'ta' o'pakonhuahuika'uyate. Jesucristo oro'omeyen Huairitaj o'ta'mona'depo Diosa huadakda o'kika'nig kenpa'ti 'urua'da o'nopoika'nig o'manopoea'uyate. ¹² Jesucristotaj oknopoeapo, me'pukhue' o'epo, Diostaj tiona'pakdik o'ikay, daka' o'nopoene. ¹³ Do Pabloa opudtehuapa' pai'da on'nignopo'epo huabakuda' jakyo ijje'po kenda e'tipeepi' Cristotaj oknopoebatikhue' yanikati'. Pabloa opudomeytaj pai'da on'nignopo'enok opudomey huadakda o'ne aratbut nopoe'dik o'neapo.

Cristoa aratbuttaj huakka'da di'nada mo'epo.

14 Konigepo Huairi Jesucristoen Apag Diostaj huikudate ijtihuadpo opudtehuapa' on'nigtiona'pakne. 15 Kurudyo huae'eri kenpa'ti huadari huae'eri Apag Diosen huabet o'ne. 16 Apag Dios huadaknanada o'e. Huakka'da o'matinepahui'ika'. Opudomeyen huanopo'taj daka' yamanopo'teypakika'. Diosen Nokirega opud huaknopo'e'eritaj teya'nada kamanopo'teypakike'. Kenda on'nigtiona'pakne. 17 Diostaj moknopo'enok Cristoa opudtaj huanopo'yo kamata'ike'po, on'nigtiona'pakne. Diostaj kenpa'ti nog aratbuttaj batikhue'da di' kan'maike'. Kenpakon on'nigtiona'pakne. 18-19 Jesucristoa huakka'da di' o'maonhuahuika'. Huakka'nanada di' o'maenok Cristoa di' huakka'da o'maika'nig oro'omey nopoenkahue'dik o'ene. Konig Cristo huakka'nanada di' o'maika'nig opudomey aya'da huaknopo'e'eriere nogiti nogiti kan'nopoenkike' kenpa'ti konig Cristo huakka'nanada di' o'mae nogiti nogiti kanoknopo'ike' on'tiona'pakne. Konig Dios o'ika'nig opudomey huanopo'yo kan'nopo'ike'. Diosayo'da opudomeytaj kamanopo'to'ike'. Diosa 'urua'da o'noika'po opudomeytaj kenpa'da kamanopo'to'ike'. Konig Diosen e'noe' kan'nopo'to'ike'. Kendakon on'tiona'pakne.

20 Oyda "Urua'da o'e Dios. Dakiti Dios," a'dik o'ika'ne. Diosnayo teynanada o'enok katepi' o'tiona'pakika'ne nogda nogda huakka'nanada oro'tehuapa' ogkika'dik mo'ika'ne. Ken konig oro'nayo nopoehue'dikda o'ene. Dios teynanada o'epo huakka'nanada tihuapokika'dik mo'ene.

21 “Dios ’urua’da o’ē.” “Dakiti Dios.” Jesucristo Jesucristoen huaknopōē’eriere kada’ onhuahuike’ oy kenpa’ti nogok kada’ onhuahuike’.

4

Aya’ Cristoen huaknopōē’eritaj Diosen Nokirega o’manopo’toēnok onpapayo’ on’pakpo Diostaj e’nigpeika’ta’ on’pakika’.

1 Konigepo Jesucristotaj ijnigpeika’po Jesucristoen huadak hua’a ijmanbatia’pakikame’nok huabakuda’ jakyo do ijikay. Do Pabloa opudomeytaj daka’ o’nona’ne. Opudomey daka’ kan’nopo’kore’po ’urua’da kan’nigpeika’po Diosa opudomeytaj mo’baktie’ea’uynē. Konigepo Diosen ’urua’da yag’kika’, kenpa’ti Diostaj yan’nigpeika’. 2 “Huadakda ijikay.” “Kenpa’da huadak ijikay.” “Huairi ijje,” nopōēhue’ mo’nika’. “Nogomeynayo huadakda o’ne,” mon’nopoika’. Pai’da aratbuttaj daka’ mon’matoika’. Nogtaj nogtaj di’ mon’maika’. Nog aratbuttaj huadiayhue’ mo’nika’. Nogomey dakhuea’ egkapi’ konigti pakhue’ mo’nika’po di’ mon’maika’. Dig mahuanopōēhue’ mo’nika’. 3 Opudomey huaknopōē’eri Diosen Nokirega huatihuapokeriere onpapayo’ batikhue’ada Diostaj di’nanada mo’ika’po yan’nigpeika’. Kenpa’ti huayahuaya yan’manoeya’ika’. 4 Oro’omey Jesucristotaj konigti oknopōepo konig nogso’tida o’ene. Konig Jesucristo nogso’tida o’enig oro’ huaknopōē’eri konigti nogso’tida o’ene. Diosen Nokiregkon nogtida o’ē. “Kurudyo Diosere mo’noe onhuahuika’apone.” Diosa

mona'uyne. Kenda onpapayo' oknopoika'ne.
⁵ Nogtida Dios Huairi o'e. Oro'omeya konigdayo'
 Diostaj oknopoika'ne. Nogtiedda Cristoen
 huadikte huaknopoe'eritaj bautiza o'magkika'ne.
⁶ Oro'omey huaknopoe'eri nogtida Apag Dios
 mo'taene. Kentayo'da aya'ada o'nigpeika'ne.
 Apag Diosa aya' oro'omeytaj bo'tihuapokpo
 o'kika'. Kenpa'ti oro'omeyere o'ika'.

⁷ Cristonayo aya'da o'nopoe aya'da ka'dik o'epo
 nogta nogta oro'omeytaj huaknopoe'eritaj nogda
 nogda kika'dik mo'nopoea'ne. ⁸ Konigepo kenpa'
 Diosba'a Cristotaj o'tia'pakuyate:

O'noyhuaddepo ke'nen taka'taj kenpa'da
 huayakhue' o'magka'depo kurudyo
 o'tobehuikuyate. Aratbuttaj katetehue'
 konig nogda nogda kika'dik nogta nogta
 o'manopoea'uyate. Kenda Apagba'a
 oa'uyate.

⁹ "Kurudyo o'behuikuyate." Apagba'te
 Diosa oa'uy. In kenpa' oa'nigda: Huakkuruda
 Cristo kurudya' o'huarakuyate. ¹⁰ Ke'na
 o'huarakuyate onte'ti o'behuikuyate. Kurudyo
 kutayonanada o'behuikuyate. Aya'bayoda
 a'ikaya'po o'behuikuyate. ¹¹ Konig nogda nogda
 e'ka' huanopoete o'manopoea'uyate. Doce
 huamata'moneritaj doeretakon konig Cristo
 o'e kenpa'ti kenda Jesusa o'ka'uyate, huaman-
 batia'pakika'te mo'manopoea'uyne Cristoa.
 Diosen hua'a 'urua'da mana'dik ka'nike'po
 Cristoa nogomeytaj o'manopoea'uy. Nogomeykon
 nogbayo nogbayo hua'dik o'nepo, "Cristotaj
 yan'noknopopepo yan'nopo'korea'." 'Urua'da
 mana'dik ka'nike'po Cristoa nogomeytakon

o'manopoea'uy. Cristotaj manmadika'dik ka'nike'po nogomeytakon o'manopoea'uy Cristoa. Huaknopoe'eri egkupopakika'te huamatoe'eritaj Cristoa o'manopoea'uy. ¹² Cristoa ken konig o'manopoea'uynok aya' huaknopoe'eri Diostaj nigpeika'dik o'nika'po kenpa'ti nogiti nogiti teyda yan'noknopoika'apet. ¹³ Kenda on'manmadika'onhuahua'nok kenpa'ti Jesucristoen on'mabatia'pakonhuahua'nok kenpa'ti huaknopoe'eritaj on'mantihuapokonhuahua'nok aya'da oro'omey huaknopoe'eria konigti Cristotaj kaknopoike'po. Oro'omey huaknopoe'eri konigti oknopoe'epo konig nogiti nogiti oknopoika'apone, nogiti nogiti o'nigpeika'apone. Kenda Diosa o'paknok o'kika'apone. Ken nogiti nogiti konig Cristo o'ika'nig oro'omeykon konigti o'ika'apone. Kenpa'ti nogiti nogiti konig Cristo o'kika'uyatenig oro'omeyakon konigti o'kika'apone. ¹⁴ Konig isi'po e'ikapa' ehue' mo'nika'. Isi'po nogda nogda e'manmadika'taj on'mapeika'. Kenpa'ti nama'da e'manmadika'tada on'manigpeunkika'. Ken konig isi'po ee'pa' ehue' mo'nika'. Oro'nayo nogded e'manmadika' oknopoehue' o'ika'ne. Sue'ada huamanmadika'eria nama'da on'manmadika'apo. Kenomeytaj peehue'dik o'ene. ¹⁵ Di' mon'maepo Diosen buttida hua'a mon'batia'pakika'. Cristotaj nogiti nogiti mo'noknopoika'. Konig Cristoa o'kika'uyatenig konigti nogiti nogiti mogkika'. Oro'omey huaknopoe'eri konig Cristoen huaso' o'ene. Cristo konig oro'omeyen huanopo' o'e. ¹⁶ Cristo oro'omeyen huanopo' o'enok aya'ada onpapayo' Cristotaj o'nigpeika'ne. Huayahuaya Cristotaj

aknopoikaya'po o'batihuapokika'ne. Konig Cristoen_o' Cristotaj nogiti nogiti oknopoepo konig e'kerekonig o'ika'ne. Onpapayo' Cristoen daka' o'kika'ne. Kenpa'ti nogiti nogiti, huayahuaya di' o'maika'apone.

Cristotaj oknopoepo konig huabonopo'da Diosen 'urua'da mogkika'.

¹⁷ Kenda Cristo Huairia mena'uynig opudomeytaj o'nona'ne. Konig oknopoehue' huae'eri ogkika' konigti opudomey bo'kika'uy. Oynayo konig oknopoehue' huae'eri ogkika'nig konigti kikhue' yanika'. Kenomeynayo nama'da on'nopoika'po nama'da ogkika'po ¹⁸ oknopoehue' huae'eri Cristotaj eknope'ta' pakhue' o'nika'. Konig ekpobig o'nepo Diostaj oknophonkahue'da o'nika'. Huadak e'ka' noponkahue' o'nepo konig sikkiregyonig o'nepo Diostaj oknopoehue'dik o'nika'. Konig Dios o'kika'nig kenomey kikhue'dik o'nika'. Konigepo Diostaj oknopoehue' huae'eritaj 'urua'da manoeanhuahuikahue'dik o'maika'apo. ¹⁹ Dakhuea' e'kika'ada oynayo dakhuea' kahue' ijje' nama'da on'nopoepo birahue'da o'nika'. "Katepi' ijpakpo ijka'apoy." On'nopoika'po. Nogtaj nogtaj ettone'pi' huabokerekapi' e'bakdejta' on'eretpakika'. Nogda nogda dakhuea' e'kika'ta' en'eretpakika'tada. ²⁰ Ken konig huakika' Cristoanayo onmadikahue' moe'uyne. ²¹⁻²² Jesucristoen huadak hua'a e'peenayo kenpa'ti Jesustaj buttida e'manmadika'taj e'nigpee'nayo konig a'nen huanopoya'da dakhuea'nanada mo'nopoika'po dakhuea'da

e'kika'ta' bo'eretpakika'po konig dakhuea' bokika'nig kenpa'da yan'batikti'. ²³ Nogpa'da konig huabonopo'da huaboa'da yan'nopoika'po yan'eretpakpo huadakyonanada yag'kikati'. ²⁴ Konig Dios o'paknig huabonopo'da 'uruda yan'nopo'toika'. Konig Diosennopo' yan'nopo'toika'. Diosa e'tihuapokte daka' yan'nigpeika'. Diosenyo'da daka' yag'kika'. Konig Diosa huadakda o'kika'nig konigti yag'kikati'.

²⁵ Konigepo da ahue' yanika'. Oro'omey Cristotaj oknopopo konig nogso'tida o'enok huayahuaya buttida moda'ika'.

²⁶ E'huadiaynayo dakhuea' kahue' yane'. Dakhuea' onahue' yane'. Ida e'diay yan'batik. Kenme'noeteda yan'batik. ²⁷ Opuda kan'diaye' kenpa'ti dakhuea' kagke' toto' huairia o'pakika'. Kentaj nigpeehue' yanika'. Ida e'diay yan'batikika'. Dakhuea' kahue' yanika'.

²⁸ Opudomey sue'ada huabereeri mo'ika'uy. Kenpa'da yan'batik onte'ti berehue' yanika'. Berehue'ada huadakda yan'baa'ika'. Daka' yan'baa'po katepi' pai'da aratbuttaj bayokika'dik mo'eapone.

²⁹ Hua'a dakhue'dik ahue' yanika'. Hua'a huadakdik e'huag' yan'mana'ika'. Ken hua'a huadakdik aratbuttaj nogiti nogiti yan'maknopoea'ika' kenda yan'mana'ikati'. Ken hua'a huadakdik aratbuttaj yan'madurugpaka' kenda yan'mana'ika'. ³⁰ Dakhue'dik hua'a e'mana'nayo Diosen Nokiregtaj suhue' o'ea'nok dakhue'dik hua'a ahue' yanika'. Diosen o'ey Diosen Nokirega oro'omeytaj mo'nopoea'ika'ne. Ken huame'noe nogok Cristo e'tiakde'te kurudyo

Diosere ka'nike'po a'tohuaya'po kenoka' Diosen o'ey Diosen Nokirega mo'nopoeanhuahua'apone.

³¹ Dig nopoehue' yanika'. Sigpi' bahuadiayhue' yanika'. Yan'diaypo 'utta'da maboynhue' yanika'. Matidi'kehue' yanika'. Kenpa'ti nogomeytaj dakhuea' kahue' yanika'. ³² Nogpa'dakon 'urua'da yag'kika'. Huayahuaya di'da yan'maika'po huadakda yag'kika'. Huadakda yan'batia'pakika'. Huayahuaya yan'matinepahui'po. Huayahuaya yan'bakkahuea'ika' Cristotaj moknopoenok Diosa opudomeytaj bokkahuea'uayne konigti noga nama'da egka'nayo ya'nokkahuea'ika'.

5

Diosensi'po mo'epo sigpi' dakhuea' kahue' ya'nepo huadakyo' yanikati'.

¹ Opudomey Diosensi'po mo'enok Diosa huakka' di' mo'ika'ne. Konig Dios o'ika'nig konigti opud a'eya' yan'nopoika'po konig Diosa o'kika'nig konigti yag'kikati'. ² Huayahuaya di' yan'maika'. Konig Cristoa di' mo'ika'ne konigti huayahuaya di' yan'maika'. Cristoa di' mo'maepo oro'taj o'paknok huabokereka on'tohua'po oro'omeyen dakhuea' e'ka' o'toenok Cristotaj mo'nigarakuyate. Konig 'uru ovejataj on'arakika'po Diostaj on'yokika'po, ken konig ogka'po konig 'uru'huieda Diosa durugda o'huirikuy. Ken konig Cristoa di' mo'maepo mo'nigbuey'uyatenok huayahuaya di' yan'mae'ika'.

³ Diostaj moknopoepo Diosensi'po mo'edepo nogen huatoe'taj bakdejhue' yanika'. Kenpa'ti toepakhuedada nogtaj nogtaj bakdejhue'

yanika'. Nogda katepi' dakhue'da ee'nayo kahue' yanika'. Katetapi' nogenpi' eretpakhue' yanika'. Opudomeytaj dakhuea' o'ka' huaahue'dik ka'nike'. ⁴ Konig dakhue'dik manahue' yanika'. Konig nama'da huasegeapa' batia'pakhue' yanika'. Kan'erike'po dakhue'dik manbatia'pakhue' yanika'. Ken konig e'ika'nayo dakhue'da o'e. Dios huadakda o'e yan'huaa'ika'. Kentaj dakiti ya'nona'ika'. ⁵ Aratbut nogen huatoe'taj en'batohuedika'nayo, nogtaj nogtaj dakhuea'da e'kika'nayo aratbut nogenta' e'eretpakika'nayo Cristoere kenpa'ti Diosere noeonhuahuikahue' o'neapo. Kenomey konig Diosensi'po ehue' o'neapo. Kenda opudomey daka' mo'nopoene. Nogenta' e'eretpak konigti e'ketka' diostaj e'eretpakonig o'e. ⁶ "Katepi' bo'pakpo ka'dik mo'ene dakhuea' e'ka' ehue' o'e." Sue'ada nama'da mona'apetpi'. Ken nama'da e'mana' o'e. Peehue' yanikati'. Aratbut ken konig dakhuea' ogkika'po Diostaj nigpeehue' huae'eritaj Diosa o'bahuadiaypo diga' castiga o'magka'apo. ⁷ Kenomey Diostaj nigpeehue' huae'eriere dakhuea' kahue' yanika'.

⁸⁻⁹ A'nenda Diostaj oknopoehue' mo'ika'uy. Konig sikkiregya' dakhuea' bokika'uynig'a oyda Jesucristo Huairitaj moknopoepo huakjeyyo mo'ika'ne. Aratbut Cristotaj o'noknopoepo huakjeyyo on'noika'po huadakda o'nika', Diostaj on'nigpeika'. Buttida hua'a on'peika'. Buttida on'batia'pakika'. Oyda Jesús Huairitaj moknopoepo. Huakjeyyo yanika'po, huadakda yan'kika'po, Diostaj yan'nigpeika'. Kenpa'ti buttida yan'batia'pakika'. ¹⁰ Kenda Jesús Huairi

o'pakika'nig a'nopoeya'po nogiti nogiti yan'pakpo yan'nopoika'. ¹¹ Diostaj oknopoehue' huae'eri konig sikkiregyo o'nika'po dakhuea'da ogkika'po nama'da ogkika'nig. Kenomeyere konig ogkika' konigti kikhue' yanika'. Opudomeynayo Cristotaj moknopoepo, mo'nigpeika'po huadakda bo'kika'nok kenomey dakhuea' huakika'eri ijyeya' huata' ya'noknopoapetpi'. ¹² Oknopoehue' huae'eriomey konig sikkiregyo o'nika'po konig iregireg dakhuea'nanada ogkika'. Kenda ogkika'nig batia'pakhue'dik, o'ene. Kenda e'batia'paknayo bira'dik o'eapone. Kenda ogkika'nig dakhue'nanada o'енок. ¹³ Opudomeynayo huadakda bo'kika'po Cristo Huairitaj mo'nigpeika'po konig huakjey mo'ene. Huakjeyya' katinig tiahuydik o'neaponok, opudomeytaj on'tiahuydepo dakhuea'da o'kikay huata' yan'tinopoapet. ¹⁴ Konigepo, Dakhuea'da bo'kika'po e'bueyonig konig e'tai'onig mo'ene. Yan'mabo' yan'nopo'korea'. Cristoa o'nen huakjey o'eapo. Kenpa' on'batadi'kea'ika'.

¹⁵ Daka' yan'nopoepo yag'kika'. Konig Diosenba'taj nopoehue' huae'eri ogkika' konigti kikhue' yanika'. Konig aratbut Diosen buttida hua'a on'nopoepo 'urua'da ogkika' konigti 'urua'da yag'kikati'. ¹⁶ Aya' huame'noete menokapi' huadak ka'dik ya'nepo huadakda yag'kikati'. Be'tapi' daka' yan'batihuapokikati'. ¹⁷ Huasegonig ehue' yanika'po kenda Jesús Huairia o'pakika'nig daka' yanoknopoepo yag'kika'. ¹⁸ Borracho kikhue' yanika'. Be'api' borracho e'kika'nayo

dakhuea'nada kika'dik ya'neapet. Dakhuea' mana'pakdik yanika'apet kenpa'ti Diostaj Jesucristotere oknopoikahue' ya'neapet. Konigepo borracho opud ehue' mo'enok opudomeyennopo'taj Diosa kamanopo'toike'. Diosen Nokirega mo'nopo'durugpakika'apone. ¹⁹ Diosa mo'nopo'toenok, "Dios huadakda o'e." "Jesucristo Huairi 'urua'da o'e." Huayahuaya yan'manbatia'pakika'po yan'batadi'kika'. Jesucristo Huairitaj yan'batadi'kika'. Huanopoya'da durugda ya'nepo yan'batadi'kika'. ²⁰ Apag Diostaj dakiti ya'nona'ika'. Aya'da katepi' huadakpi' dakhue' ee'pi' dakiti ya'nona'ika'. Oro'meyen Jesucristo Huairi kenda o'paknok dakiti ya'nona'ika'.

Huabokereka huatoe'taj di' e'dik yanika'. Ettone'a huatoe'taj nigpeika'dik yanika'.

²¹ Diostaj yan'nigpeika'po huayahuaya di' yan'maika'. Huayahuaya yan'manigpeika'. Yan'batihuapokika'.

²² Opudomey ettone' konig Jesús Huairitaj mo'nigpeika' konigti huatoe'taj yan'nigpeika'. ²³ Konigepo ettone'en huatoe' ke'nen huairi o'e. Huabokerek huatoe'taj di' o'epo, o'tiokika'po, kenpa'ti o'tihuapokika'. Konigti Cristoen huaknopoe'erien huairi o'e. Huaknopoe'eritaj o'bakkahuea'po, o'manoeanhuahuika'po, o'batiokika'. Huaknopoe'eri konig Cristoen huaso' o'ne. Cristo konig huaknopoe'erien huanopo' o'e. ²⁴ Konig aya' huaknopoe'eri Cristotaj o'noknopoe'po on'nigpeika'. Konigti ettone'a huatoe'taj nigpeika'dik yanika'.

25 Konig Cristo aya' huaknopoe'eritaj di mo'epo mo'nigbuey'uyate. Konigti opudomey huabokereka huatoe'taj di'nada yanika'.
 26 Huaknopoe'eritaj 'uruda huanopo' ka'nike'po kenpa'ti Diosenyo'da ka'nike'po Cristo di'da mo'epo mo'nigbuey'uyate. Aya' huaknopoe'eritaj di'da mo'epo mo'nigbuey'uyate. Konig hue'eya bautiza egka' kenpa'ti Cristotaj huadak hua'a on'nigpeika'po Cristoa huaknopoe'eritaj mo'manopo'tihuekea'uyate. 27 'Urua'da huaknopoe'eritaj kurudyo Cristote e'batohuata' Diosa o'pak. Huaknopoe'eri 'urunopo'da on'toenok dakhuea' kahue'da diayhue'da ken konig huaknopoe'eritaj Cristote e'batohuata' Diosa o'pak. Kurudya' e'baeta' o'pak. Cristo kenda o'pakpo oro'omey huaknopoe'eritaj mo'nigbuey'uyate. 28 Ken huabokereksi' konig huata'da di'da o'ika'nig konigti huatoe'taj di'nada yanika'. Konigepo huabokerek huatoeere konig noqtida o'epo huatoe'taj di' o'epo konigti huata'da di' ee'onigti o'e. 29-30 Be'api' huata' huadiayhue' o'nika'. Huata' on'pakpo on'bape'ika', daka' on'oo'ika', kenpa'ti yudtaj on'otika'. Kenpa'ti konig Jesucristo aya' huaknopoe'eritaj di' o'maepo daka' mo'matoe'ika'ne. Huaknopoe'eri ke'nen huaso' konig o'nenok. 31 "A'toepakya'po huabokereksi' huaojtaj huayetere o'makkeypo o'toepakdepo, botta' e'eada konig nogso'tida o'ne." Kenda Apagba'a oa'. 32 Konigti Cristo oro'omeyere o'e. Oro'omey aya'ada huaknopoe'eri oknopoe'po o'nigpeika'po konig Cristoenso o'ene. Kenere nogso'tida o'ene. Kenda iregireg o'ika'uyniga oynayo o'nopoene. Ijjay. 33 Onte'ti o'nonapone.

Opudomey huabokerek aya'ada o'nen huatoe'taj di'da ika'dik mo'ene. Konig huata' di'da mo'ika' konigti huatoe'taj di'da yanika'. Opudomey ettone' o'nen huatoe huadakda me'tene yan'nopoika'po yan'nigpeika'.

6

¹ Huasi'po Jesús Huairitaj moknopoepo opuden huaojtaj huayetere yan'nigpeika'. Kenda huadakda o'enok kenda kika'dik mo'ene. ²⁻³ Opuden huaoj huayeere huadakda me'taene yan'nopoika'po yan'manigpeika'. “Apag huayetere huadakda me'taene e'nopoika'nayo kenpa'ti e'manigpeika'nayo Diosa mo'durugpakika'apone kenpa'ti huakka'da huabayok mo'noanhuahuika'apone in huadariyo.” Ken konigyo'da huakkuruteda Apagba'te Diosa oa'uyate.

⁴ Opud huaoa o'nensi'potaj yan'mahuadiaypo diga'da mabitbithue' yanika'. Diga'da e'mabitbitnayo huasi'poa bo'huadiayapone. Huasi'po nigpeehue' ee'nayo sue'dapi' castiga yan'magkika'. Huasi'potaj yan'manmadikika'po Jesús Huairitaj daka' eknopoe' nogiti nogiti eknopoe' yan'manmadikika'. Jesús Huairitaj nogiti nogiti e'nigpeika' daka' yan'manmadikika'.

⁵ Opudomey huanaba'a o'nen huairitaj yan'nigpeika'. Daka' yan'nopoepo yan'nigpeika'. Yan'makme'pukpo yan'nigpeika'. Konig Cristotaj mo'nigpeika' konigti o'nen huairitaj daka' yan'nigpeika'.

⁶ O'nen huairia e'tiahuayteyo'da daka' kahue' yanika'. Huairia tiahuayhue' ee'pi'

huadaka'da yag'kika'. Konig Cristoen huanaba' Diostaj a'durugpakaya'po yan'pakpo daka' yag'kika'. ⁷ Huabokerek huairitaj mo'baa'po mo'nigpeepo, "Huabokerektayo'da ijnigkay." Nopoehue' ya'nepo, "Dios Huairitakon ijnigbaay." Yan'nopoepo durugnopo'da huadakda yan'baa'ika'. ⁸ Huanaba'pi' huanaba' ehuepi' noga'ti katepi' huadak e'kika'nayo Jesús Huairiakon konigti huadak mo'nigkika'apone. Kenda mo'nopoene.

⁹ Opu^odomey huairi mo'epo huanaba' mo'toepo daknopo'da huanaba'taj yan'matoika'. "Huakka'da baahue' ee'nayo castiga ogka'apone." Huanaba'taj ighua'da manahue' yanika'. Opu^odomey huairi huanaba'ere Jesucristo Huairien huanaba' mo'ene. Okkahuehue'yanika'. Jesucristo kurudyo o'ika'. Jesucristo Huairi aya' huabokerektaj konigti o'pak. Huairitaj konigti o'pak. Huanaba'taj konigti o'pak.

Oro'omeya Cristotaj oknopo^oenok toto' huairia oro'taj e'batikata' bo'tipakika'ne. Toto'taj daka' yan'tioka'ika'. Pabla^o monmadika'uyne.

¹⁰ Oydakon o'nonapone, egomey. Jesucristo Huairi teynanada o'e. Kentaj oknopoika'nok teyda toto'taj mo'nokika'. ¹¹ Taka'taj huatioka' Romano sorotataj siro akumoot on'otika'po, baka'bijtone' on'otika'po siropeg huakagkate on'beta'po teyda hua'iot on'otpo siropeg huatioka' on'bapadpo, kenpa'ti huabid siro on'bapadika'. Huaso' aya'da ke'na be'tioke'po on'otpo. Opu^odomeyen taka' toto' huairi o'ne. Opu^odomey dakhuea' kagkike'po toto'a nama'da

monika'ne. Diostaj eknopoika' e'batikata' huakka' bo'tipakika'nok Diostaj daka' aknopoikaya'po oknopoebatikhue' a'eya'po Diosen huatioka' yan'otika'. Diosa opudomeytaj kabatiokike'.
¹² Konigepo oro'omeyen taka' aratbuten huaso'nig ehue' o'ne. Oro'omeyen taka'taj tiahuahue'dik o'ene. Ken oro'omeyen taka' toto' huairi o'ne. Huiyokda o'ne. Teyda o'ne. Huakka'nanada aratbuta toto'taj on'nigpeika'po dakhuea'da ogkika'. Sikkiregya' toto' dakhuea' huaka'eri o'ne. Aya'yoda huabada toto'a dakhuea' on'mana'ika'.
¹³ Kenoka' toto' huiyoknanada e'manata' o'eretpakika'nok, kenoka' da e'manata' o'eretpakika'nok nama'da kahue' a'eya'po oknopoebatikhue' a'eya'po Diosen teyda huatioka' daka' mon'otika'.
¹⁴ Diostaj buttida e'manmadika' o'nigpeika'po konig bo'tioka'nok toto'taj peehue' mo'nika'. Suigpi' dakhuea' kahue' mo'nika'. Suigpi' da ahue' mo'nika'. Kenpa'ti buttida mo'da'ika'. Kenda buttida huamanmadikika' konig baka'bijtone' bo'tioke'po mon'otika'. Huadakda mogkika'. Diostaj mon'nigpeika'. Ken konig o'kika'po konig Romano sorotataj sironokbeta huakagkata' on'tioka'ika'nig. Ken konig Diostaj mon'nigpeika'po toto' huairitaj mon'nopo'tiokika'.
¹⁵ Jesucristoen huadak hua'a a'manbatia'pakya'po nogiti nogiti Cristotaj yanoknopoika'. Konig Romano sorotataj a'huaya'po hua'i teyda on'iotika'. Ken konig yan'otika'.
¹⁶ Oro'omeyen huanopo' huanopo'korea'eritaj Jesucristotaj daka' mo'noknopoika'. Ken konig oknopoika'po

konig Romano sorotataen siropeg huatioka' on'toika'po taka'en piya'taj on'tioka'ika'. Toto' oro'omeyen taka' oro'omeytaj engaña egkika'ta' o'eretpakpo konig piya' e'bakpaka oro'omeytaj e'tinajdajonig o'e. Cristotaj daka' oknopoika'po konig huatioka' o'e. Totoen piya' e'bakpaka huekhue'dik mo'ene. Dakhuea' kikhue' o'eapone. ¹⁷ Diosa oro'omeytaj mo'nopo'kore'po Jesucristotaj daka' mo'noknopoika' ken konig Romano sorotataen siro akumoot on'taepo huakuta' be'tioke'po on'kumootika'. Apagba' mon'tiahueyika'po mon'mana'ika'. Apagba' mon'nopoika'po mo'noknopoika'. Apagba' konig Diosen Nokiregen huabid sironig toto'taj huatioka' o'ika'. ¹⁸ Kenda mogkika'po Diostaj mon'tiona'pakika'. Kenda Diosa o'paknok mon'tiona'pakika'. Diosen Nokirega bo'tihuapoknok mon'tiona'pakika'. Taytaya' ahue'ada mon'tiona'pakika'. Batikhue'ada mon'tiona'pakika'. Aya' Cristotaj hua-knopoe'eritaj mon'mationa'pakika'. ¹⁹ Do'takon men'tiona'pakika'. Do e'manmadika'te Dios do'taj ke'nen hua'a me'nopoenke'po Cristoen huamanopo'korea' hua'a do'hua me'pukhue'ada kamanbatia'pakike'po men'tiona'pakika'. A'nenda Cristoen huamanopo'korea' hua'a Diosayo'da o'nopoika'uyate. ²⁰ Cristoen huadak hua'a nog aratbuttaj judío ehue' e'huag'taj kamanbatia'pake'po Dios huairia me'ta'mona'uyne. Huadak hua'a ijmanbatia'pakikame'po huabakuda' jakyo ijikay. Me'pukhue'da Cristoen huadak hua'a manbatia'pakdik ijika'nok do'taj men'tiona'pakika'.

Kene'hueq' Pablaa saludos o' dikta'mona'uy.

²¹ Tíquico huaknopoe'eri huama'buy huadi'da mo'taene. Jesús Huairien huadak hua'a doere batikhue'ada o'manbatia'pakika'. Do konig ijika'nig opudtaj monbatia'pakapet. Kenda ijkika'nig monbatia'pakapet. ²² Konigepo opudomeyte Tíquicotaj on'nigta'mona'ne. Iyo konig o'maika'nig monbatia'pakpo opudomeytaj mo'manopo'durugpake'.

²³ Apag Dios Jesucristoerea huama'buy huaknopoe'eritaj mo'manoeyike', huayahuaya di' mo'maike', kenpa'ti daka' yanoknopoikati'.

²⁴ Aya'da Jesucristo Huairitaj batikhue'da di' o'nenok kenomeytaj Diosa mo'madurugpakike' kenpa'ti mo'matinepahuike'. Kenegda ijjay.

**Jesucristo oy oa'pak: Kenda Jesucristoa;
monigka'uyatenok; Diostaj
mo'manopo'yarea'ika'ne**

New Testament in Amarakaeri (PE:amr:Amarakaeri)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Amarakaeri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Amarakaeri [amr], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Amarakaeri

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

86e43144-8403-5994-a826-4a127b2f67da